

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

Kongresszus 2022 28.2

MUNKÁSPÁRT

**Le a háborúval!
Le az inflációval!
Le a kapitalizmussal!**

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

„És nemzetközivé lesz holnapra a világ”

Mindenért a globalizáció a felelős – mondja egy osztrák ismerősöm. Elegáns ruhaboltja van a bécsi Opernringen, és elkeseredetten küzd mindenért, amit jónak és szépnek, értékesnek és nem utolsó sorban osztráknak tart. Eleinte örültünk, hogy nemzetközivé lett a világ, tanulunk egymástól, de a világ nem nemzetközi lett, hanem globális – teszi hozzá. Az amerikaiak bedarálnak bennünket. A migrációval kiölik a nemzeti tudatot. És most a háború, lehet, hogy ez a vég?

Milyen világot akarunk mi, nemzetközit vagy globálist? „És nemzetközivé lesz holnapra a világ” – hirdette a világ munkásmozgalmá a 19. század végétől. Az éppen száz esztendeje született Szovjetunió himnuszává tette az Internacionálét. Lenin és követői hittek abban, hogy a világforradalom elsőpri a pénz uralmát, és olyan világ születik, amelyben az emberek, a népek diktálnak.

A szocializmus is átesett gyermekbetegségeken. Eleinte mindent át akartunk venni, ami sikeres volt a szovjet nép életében. Aztán rájöttünk, hogy ami az egyik helyen jó, az a másikon kárt is okozhat. A szocializmus akkor sikeres, ha minden nép megtalálja benne önmagát.

A tőkésvilág felismerte, hogy a tőke számára a nemzetköziség eszméje halálos veszélyt jelent. Ha minden nép megindul az Internacionálé útján, akkor valóban a „Föld fog sarkából kidőlni”, azaz vége a kapitalizmusnak.

A tőke hatékony ellenszert talált, ráengedte a világra a globalizációt. Az amerikai jólét, mi tagadás, vonzotta az embereket. Ki nem akarna jobban élni? Ki ne vágya nagy kocsikra és medencés otthonokra? Emberek százmilliói hitték el, hogy mindez eljön, ha Coca Colat iszunk, és hamburgert eszünk, amerikai filmeket nézünk, átvesszük a Halloweent.

Amerika elcsábította a világ népeit, megvette a bizalmukat. A világ népei pedig nem vették észre, vagy nem akarták észrevenni, hogy az újkori üveggyöngyök mögött az amerikai óriáscégek, transznacionális vállalatok állnak. Európa népei még azt is elfogadták, hogy amerikai csapatok vannak országaikban, mondván, hogy más országokban meg szovjetek vannak.

De a szovjet csapatok 1990 után kivonultak a kelet-európai országokból. Az amerikaiak viszont maradtak. A világ immáron Amerikáé, mondták, senki és semmi sem akadályozhatja az angolszász világuralmat.

Kötelező szabályokat hoztak, mindenütt bevezették a liberális politikát. Mindenben döntsön a piac! Ami profitot hoz, maradhat, ami nem hoz hasznot, pusztuljon! És mindegy, hogy miről van szó, egy kolbászról, egy autóról, egy házról vagy egy kórházról, egy iskoláról, vagy akár egy egész népről.

A liberalizmus az erő diktatúrája. A globalizmus Amerika diktatúrája. Amerika tudta, hogy a népek nem szívesen hallanak olyan szavakat, mint diktatúra. A politikában mondjuk inkább azt, hogy szabadság, emberei jogok, demokrácia. A gazdaságban a hatékonyság, a fenntarthatóság, a klímavédelem legyen a jelszó. És tegyük hozzá, hogy mindezt Amerika, az amerikai modell testesíti meg.

Amerika 1990 után átfogó támadást indított az emberi agyáért. Már nem volt elég, hogy a népek utánozzák Amerikát, az is kevés volt, hogy átveszik az amerikai modellt. Úgy kellett gondolkodniuk, úgy kellett érezniük is, ahogy Amerika akarta.

Amerika megvette a nyugat-európai vezetők zömét, maga mellé állította Kelet-Európa liberálisait. De a teljes győzelem elmaradt.

Európa népei rádöbbenek arra, hogy Amerika a saját válságát átlöki Európába, és az európaiaknak kell fizetni azért, mert az amerikaiak évtizedeken át felelőtlenül vettek fel hiteleket a medencés házaikra és az amerikai álmok más kellékeire. Amerika biztatta Európát, engedjétek be a migránsokat, pénzt ugyan nem adunk hozzá, de szívvel-lélekkel veletek vagyunk. A covid, Amerika tehetetlensége és közömbössége, és most az Oroszország elleni háború végleg betette a kaput sok embernél: elég Amerikából! Elég a globalizmusból!

Az új hangot Kína adta meg. Globalizmus nem, nemzetköziség igen! Mi szocializmust építünk, a saját utunkat járjuk, nem vesszük át Amerika globalizált modelljeit. A kínai szocializmust sem erőltetjük másokra, minden nép maga döntsön a sorsáról! Működjünk együtt a világ problémáinak megoldásában! Működjünk együtt úgy, hogy mindenki nyertese legyen.

Mi, munkáspártiak, sokszínű, sok pólusú világot akarunk. Ehhez nem elég Amerikától és az EU-s helytartóiktól jobb feltételeket kikönyörögni vagy kikerészakolni. A rabszolgaság jobb feltételek mellett is rabszolgaság.

A világot kell megváltoztatni. A rabszolgaságot kell eltörölni. Új harcot kezdünk, ami talán nem a végső, de feltétlenül szükséges ahhoz, hogy nemzetközivé legyen a világ. Holnapra!

Ha jöhetnének az orosz turisták, nem kellene bezárni a magyar fürdőket

A magyar-orosz áruforgalom január-július között 160 százalékkal nőtt, és több mint 5,7 milliárd dollárt tett ki – nyilatkozta Jevgenyij Sztanyiszlavov, budapesti orosz nagykövet az Izvesztyija lapnak. («Венгрия не хочет быть втянутой в вооруженный конфликт» | Статьи | Известия (iz.ru) A magyar vállalatok továbbra is sikeresen működnek az orosz piacon.

Ugyanakkor az orosz turisták száma Magyarországon 10-15 százalékkal csökkent. A budapesti fürdők emiatt eddig 311 millió forint bevételtől estek el.

Olasz NEM az illegális migrációra

A Giorgia Meloni vezette olasz kormány nem módosítja elképzelését, és kitart a „kemény” migrációs politika mellett – közölte Matteo Piantedosi belügyminiszter. Úgy vélte, az illegális bevándorlást le kell állítani, mivel a lakosság körében a biztonság hiánya erős benyomását kelti, kizárólag az embercsempészeket gazdagítja, megfosztja méltóságuktól a migránsokat, és veszélynek teszi ki őket a tengeri átkeléskor, táplálja a bűnözést, a városok züllését. Hangsúlyozta, a jelenlegi migrációs helyzet Olaszország számára tarthatatlanná vált, év eleje óta több mint 93 ezren érkeztek a partokra, közel hatvan százalékkal többen, mint a tavalyi év ugyanazon időszakában.

Belaruszban lesz mit enni jövőre is

A lakosság élelmiszerellátása alapvető feladat a mai viharos időkben – hangsúlyozta Alekszandr Lukasenko belarusz elnök az agrárszféra dolgozóinak tanácskozásán. Az idén több mint 10 millió tonna gabonát takarítottak be, 21 százalékkal több burgonyát, 30 százalékkal több zöldséget, mint tavaly. A belarusz nép magas szintű élelmiszerellátása biztosítva van. (Fotó: <https://www.sb.by/>)

Észak-Korea senkit sem fenyeget, de mindenkivel szemben megvédi magát

Kim Dzsong Un, a Koreai Munkapárt vezetője beszédet mondott a párt Központi Vezetőképző Akadémiáján. A KNDK legyőzte a covid-járványt, biztosítja az ország függetlenségének megvédését, és továbbra is a szocializmus útján halad.

Minszk: nem sírnak a McDonald's után

A McDonald's november végétől az orosz piac után a belarusz piacról is kivonul. Az amerikai gyorsétkeztetési lánc nem csak a hamburgereket hozta be, mondják sokan a belarusz emberek közül, hanem egy egészségtelen étkezési szokásokat, káros életmódot. Lukasenko elnök kijelentette: soha nem evett az amerikai ételekből, a belarusz konyha jobb és egészségesebb. A gyorsétkeztést pedig orosz és belarusz cégek veszik át.

Üzemanyag: vagy lesz, vagy nem lesz

Energiaügyi minisztérium már lesz, de nem biztos, hogy üzemanyag is lesz! Legalább is ez derül ki a MOL leveléből, amely szerint a november 21-i héten nem szállítanak se dízelt, se benzint mintegy 4-500 benzinkútra. Ez az összes benzinkút mintegy egynegyede. Indulj el otthonról, aztán vagy lesz benzin, vagy nem.

Mi fogjuk etetni, itatni a NATO-katonákat?

Ha jönnek az amerikai vagy német katonák, tőlünk mindent megkapnak, amire szükségük van. Fizetniük elvben kell, de a magyar kormány eltekinthet a fizetéstől. Nagyjából ezt tartalmazza a Kormány „462/2022. (XI. 15.) Korm. rendelete a befogadó nemzeti támogatás részletes kormányzati feladatairól”. Nem véletlenül járt itt a NATO hadtápszolgálatának több vezetője, a német hadtáp és legutóbb az Európában állomásozó USA-csapatok hadtáp főnöke. (Magyar Közlöny (magyarkozlony.hu))

Budapest: lezárul egy korszak

Újabb korszakhatárhoz érkezik a budapesti közlekedés. Kivonják a forgalomból az Ikarus 280-as bolygóajtós autóbuszokat és más magaspadlós buszokat. Ezzel lezárul egy korszak: ezentúl csak alacsonypadlós buszok közlekednek. (Fotó: MTI/Máthé Zoltán)

Az EU-val csak szakítani lehet, megreformálni nem!

Orbán Viktor múlt heti rádióinterjújában hangsúlyozta: „a szankciós politika egy lépés a háború felé.” De hozzátette: „Magyarország nem hagyja magát, el fogja érni, hogyha lesz kilencedik szankciós csomag, az ország mentességet kapjon”. Helyes, hogy a kormány fellép a háború ellen. Helyes, hogy védi a magyar érdekeket. De hiába kapunk mentességet, a háborúból nem maradunk ki. Azért vannak a háborúhoz vezető szankciók, mert ilyen az EU, ilyen az EU vezetése. Az EU-val csak szakítani lehet, megreformálni nem!

„Kihallgató tiszték” a Kormányinfón

A kormány rendszeresen tart sajtóértekezletet. Többnyire Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter mondja el a kormány véleményét és válaszol órákon át az újságírók kérdéseire. A miniszter öltönyben, a kérdezők pólóban, vagy abban, amit reggel éppen találtak. A miniszter áll, a kérdezők ülnek, de gyakorlatilag majdnem fekszenek. A miniszter udvarias, a kérdezők erőszakosak és pofátlanak. Egy nem liberális újságíró szerint a liberális tudósítók nagyjából azt hiszik, hogy ők a „kihallgató tiszték”, akiket liberális eszmék mindenre felhatalmaznak. Nem kéne rendet tenni?

Lisszabon: Új vezető a PCP élén

A Portugál Kommunista Párt új főtitkára Paulo Raimundo lett. A 46 éves politikus munkáscsaládból származik, eredeti foglalkozása asztalos. 2004 óta pártmunkás. Elődje, Jerónimo de Sousa magas életkora és egészségi állapota miatt kérte felmentését. Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke levélben köszöntötte Paulo Raimundot, hangsúlyozva, hogy a két párt szoros és hatékony együttműködése nagy jelentőségű a jelenlegi nemzetközi helyzetben.

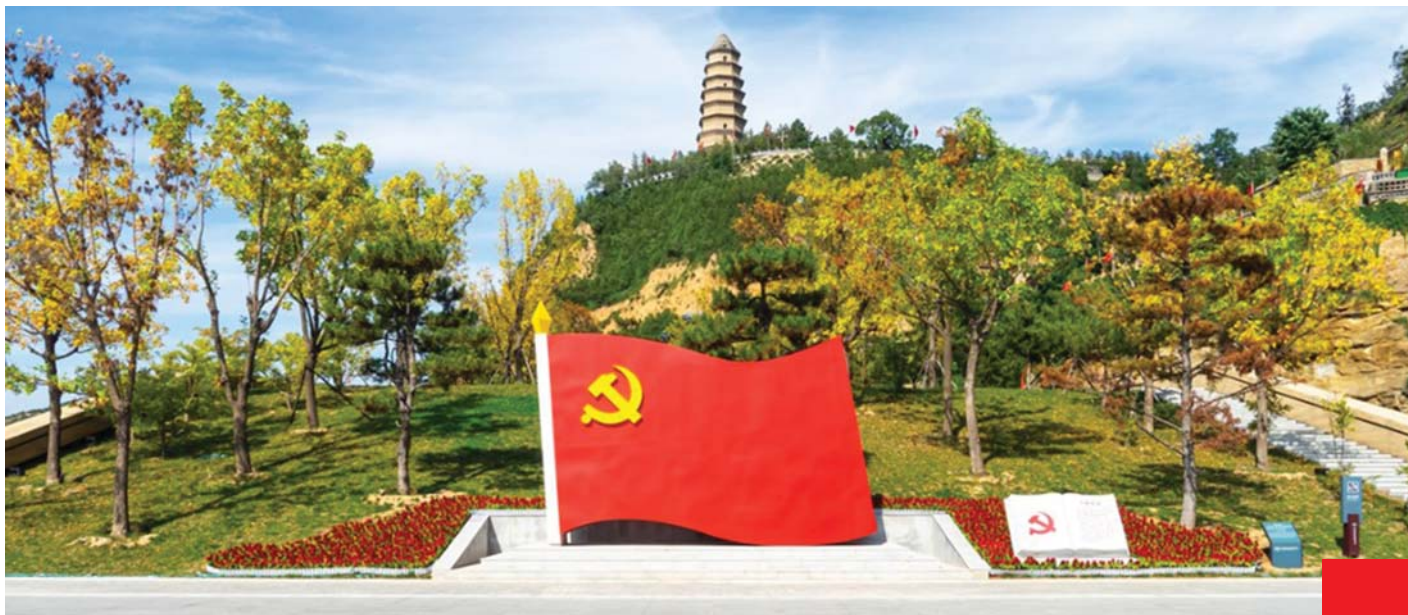
Innen indult a forradalom

127 éve, 1895. november 18-án alakult meg a „Szövetség a munkásosztály felszabadításáért” elnevezésű szervezet a 25 éves Vlagyimir Iljics Uljanov vezetésével, aki később Lenin néven vonul be a történelembe. Az alapítók között volt Julij Martov, aki később a mensevik áramlat vezetője lesz, Gleb Krzsizsanovszkij, aki a Szovjetunió villamosítási tervét (GOELRO) valósítja majd meg. Az évfordulóról a világ számos pártja megemlékezett.

Felelősségünk a világ korszerűsítésében

A Kínai Kommunista Párt december 5-én megrendezi a Világ Politikai Pártjai Vezetői Találkozóját. A kínai résztvevők Pekingben személyesen, a külföldiek online formában vesznek részt. A tanácskozás témája: a politikai pártok felelőssége a világ korszerűsítésében. A Kínai Kommunista Párt közelmúltban lezajlott 20. kongresszusa után ez lesz az első ilyen széles nemzetközi találkozó.

A Munkáspárt küldöttségét Thürmer Gyula vezeti.

Csinál-e Orbán Viktor szocializmust?

A szocializmustól az államkapitalizmusig

Csinál-e Orbán Viktor szocializmust? A liberálisok válasza az, hogy nem csak csinál, de már szinte az is van, mármint a szocializmus. A konzervatívok nyilván tagadják, mondván, hogy ők a szocializmus legfőbb ellenfelei.

Mi is nemmel válaszolunk. De nem elég nemet mondanunk, meg is kell magyaráznunk, hogy miért nem vezet az orbáni politika szocializmushoz.

Az államkapitalizmus is kapitalizmus

A Fidesz politikája nem egyszerűen okos emberek találmánya, hanem a magyar tőkés fejlődés szerves következménye. A rendszerváltók klasszikus kapitalizmusról álmodtak, szabadpiaccal, többpárti demokráciával, nemzeti önállósággal, egyenjogú európai együttműködéssel. Gyorsan rá kellett döbbsenniük arra, hogy lesz ugyan kapitalizmus, hiszen az amerikaiak és a németek megcsinálják a rendszerváltást, de a magyar kapitalizmus messze lesz az álombelítől.

A szocializmusban nem születhetett meg az új tőkésosztály, úgyhogy a magyar kapitalizmus kezdettől fogva a nyugati tőkéttől függött. A nyugat az 1990-es évektől a liberális kapitalizmus lázában élt. Döntsön el mindent a piac, s ne csak a gazdaságban, hanem a szociálpolitika, az egészségügy, az oktatás terén is! Az állam ne avatkozzon a folyamatokba, csak a tőkés rendszer általános működését biztosítsa!

A liberális modellnek van egy „szépséghibája”. Ha mindent a piac dönt el, akkor az erősek győznek, ők diktálnak, a gyengék pedig a rabbá válnak, nem tudnak kitörni a kiszolgáltatott-

ságból. Ha válság van, az erősek a maguk érdekeit védik, a gyengék pedig akár el is pusztulhatnak.

A liberális nyugat nem számolt Magyarország és általában Kelet-Európa sajátosságaival. A nyugati országokban sohasem volt szocializmus, nem értették meg, hogy a mi térségünkben a szocializmus a rendszerváltás ellenére benne él sok emberben. Emlékeznek a szocializmus jó oldalaira, és ha a tőkés rendszer nem igazolja a vágyaikat, netán drasztikusan romlik a helyzetük, könnyen ismét a szocializmus felé fordulhatnak.

A kelet-európai országok tőkés elitje átlátta ezt a veszélyt, de különböző válaszokat adtak. A liberálisok, nálunk az MSZP, az SZDSZ és utódaik, úgy vélték, hogy csak egy megoldás van: mindenben követni a liberális modellt és egy egységes, a liberális elvekre épülő európai államot teremteni.

A konzervatív erők, nálunk döntően a Fidesz, felismerték, hogy a liberális modell válságba taszítja a térséget, és elvezethet a még fiatal magyar és kelet-európai kapitalizmus bukásához. A kapitalizmust kell folytatni, de a nemzeti sajátosságok figyelembevételével.

Az államkapitalizmus nem a Fidesz felfedezése. A Fidesz csak alkalmazta az államkapitalizmus eszközeit, bár kétségkívül kreatívan és hatékonyan.

Amikor a tőkés rendszer bajban van, akkor a tőke az államot hívja segítségül. A tőkésállam képes arra, amire a magántőkések külön-külön nem képesek. A tőkésállam képes a társadalom anyagi és emberi forrásait mozgósítani. Képes pénzeket elvonni a magántőkéttől és a tőke közös érdekei érdekében felhasználni.

ni. Képes enyhíteni a piac torzulásait, az infláció, a munkanélküliség elszabadulását. Képes hatékony védelmet szervezni a dolgozó tömegekkel szemben, és elejét venni egy szocialista forradalomnak.

Az államkapitalista rendszer azt az illúziót kelti, hogy a tőkésállam az egész társadalom érdekében lép fel. A Fidesz a nemzeti konzultációkkal, a szociális programokkal erősíti ezt az illúziót és azt akarja elhíttetni velünk, hogy az egész társadalmat, sőt az egész nemzetet szolgálja.

Nézzük meg az államkapitalista beavatkozás néhány magyarországi alkalmazását és azok valóságos tartalmát! Hogyan reagál a mai tőkés rendszer az elmúlt időszak olyan kihívásaira, mint a gazdasági válság, a covid, vagy éppenséggel az országot fenyegető háború?

A tőkés államosítás nem teremt szocializmust

2010 óta az Orbán-kormány jelentős mértékben növelte az állami tulajdonban lévő vállalatok számát. Ide tartozik az energiaszolgáltatás, a bankok, a vízellátás visszaállamosítása, ami jelentős védelmet jelentett az országnak és a lakosságnak is.

Állami tulajdonba került több nagyüzem, köztük a Rába, és jelenleg folyik az állami tulajdonú hadipari vállalatok felállítása. Az állam minden eszközzel támogatja a részben állami tulajdonú óriáscégeket, mint a MOL vagy az OTP.

A tőkés rendszerben az állami tulajdon nem társadalmi tulajdont jelent, hanem a magántulajdon egy más formáját. Ebben az esetben a tulajdonos nem egy konkrét személy vagy társaság, hanem a kollektív tőkés, azaz a tőkésállam.

Az Orbán-kormány az állami tulajdont kétségkívül használja a hazai piac, a hazai gazdaság védelmére. Bizonyos mértékig visszafogja a piac negatív hatásait a lakosság esetében. Alapvető célja azonban a magyar tőkés rendszer védelme.

Ársapka a tőke szolgálatában

A jelenlegi árrobbanást a kormány alapvetően a háború és az EU-szankciók rovására írja. A liberális ellenzék mindenért a kormányt hibáztatja.

A kormány azt a látszatot kelti, hogy minden eszközzel a lakosság, a nép, a tömegek érdekeit szolgálja. Lehet recesszió az EU-ban, de mi kimaradunk belőle! Lehet háború, de mi ebből is kimaradunk! A kormány ígéreteit nap mint nap hallhatjuk.

Az ársapka azt jelenti, hogy az állam átmeneti jelleggel korlátozza egyes áruk árát. Ez történik az üzemanyag, a csirkemell, a cukor és több más termék esetében. Az állami beavatkozás célja nyilvánvaló: megakadályozni a piac gyors és általános összeomlását és mindenekelőtt elejét venni tömeges társadalmi elégedetlenségnek, esetleg társadalmi robbanásnak.

A tőkésállam beavatkozása nélkül a magántőkés csak a saját érdekeit érvényesíteni. Ha a MOL-ra lenne bízva, már most mindenki a drágább árat fizetné az üzemanyagért. Ez igaz a többi termékre is.

Az állami beavatkozásnak örülünk, de tudnunk kell, hogy ennek is mi fizetjük meg az árát. A tőkés első lépésként felemeli más áruk árát, hogy azokon behozhassa az ársapkás termékeknel elszenvedett profitveszteséget. Az áremelés mindig ravasz. Ugyanakkora dobozba kevesebb árut tesznek, rontják a termékek minőségét változatlan áruk mellett, és sorolhatnánk a trükköket. A tőkésállam ezt természetesen tudja, de nem lép fel ellene.

A covid állami kezelése nem hozta vissza a szocializmust

A covid több problémára rávilágított. Az egészségügynek egyszerre kellett két feladatot ellátni: kezelni és megfékezni a járványt és biztosítani a járványtól független egészségügyi ellátást.

Gyorsan kiderült, hogy nem volt elegendő gyógyszer, kötszer, maszk, lélelegettetőgép, de még oxigénből is hiány volt. Kötelező katonai szolgálat hiányában nem lehetett az orvosokat katonaként behívni és a háborús viszonyokkal szinte azonos járványhelyzetben felhasználni őket. A rendszerváltás után a katonai kórházakat civilizálták, így a rendkívüli helyzetben nem lehetett gyors ellátást biztosítani. Kiderült, hogy nincs elég katonatorvos még a katonai kórházakban sem.

Az Orbán-kormány más tőkés országoknál gyorsabban reagált a helyzetre. Katonai irányítás alá vették a kórházakat, azonban a parancsnokok jelentős része nem katona, hanem rendőr volt. A kormány gépkocsikat mozgósított a szállítási célokra, de kötelező katonai szolgálat hiányában nem volt könnyű gépkocsivezetőket találni.

A covidot az Orbán-kormány képes volt társadalmi robbanás nélkül kezelni. Ez részben azzal magyarázható, hogy a szocialista rendszer bizonyos elemei, a járványkórházi részlegek még működtek és még nem ment végbe az egészségügy privatizálása.

A covid állami kezelése azonban nem a szocializmust hozta vissza, hanem a tőkés rendszert erősítette. Az állam átvállalta a járvány költségeit, az ellátástól kezdve az oltásokig. A covid ilyen kezelése azonban rendkívül sok pénzbe került. A mai több mint 20 százalékos inflációnak ez is az egyik előidézője. Más szóval, mi a dolgozó emberek apránként megfizetjük a covid költségeit.

A covid idején az általános orvosi ellátás az állami szférában jelentős mértékben szünetelt. Ez a helyzet gyors ütemben toltá át a betegeket a magánegészségügybe. Nem véletlen, hogy a magánegészségügy jelentősen bővült 2020-21 folyamán.

A covid megmutatta a szocialista és a tőkés egészségügy közötti óriási különbséget.

A szocializmus elfogadható színvonalon, a társadalom minden tagja számára elérhető, ingyenes ellátást biztosított. Ez összhangban volt a szocializmus elveivel és az ország anyagi helyzetével.

A kapitalizmus pénzt csinál az egészségügyből, fizetett egészségügyet teremt azoknak, akik meg tudják fizetni, a többségnek pedig egy általános ellátást, amelynek minősége változó lehet.

Elhanyagolt állami oktatás

Vannak területek, amelyeket mi stratégiai fontosságúnak tartunk az ország jövője szempontjából, és mindenképpen állami feladatként kezelnénk, a tőkésállam azonban nem így áll hozzá.

Az egészségügy és az oktatás abban közös, hogy mindkettő az emberről szól, és mindkettő a tőkés rendszerváltás áldozata. A szocializmus a társadalom érdekében fenntartja az egészségügyi és oktatási rendszert. A tőkés rendszer így vagy úgy, de a piacra bízta mindkettőt. A piac elve viszont a haszon. Ami hasznot hoz, maradhat, ami nem hoz, az pusztuljon.

Az oktatásban hasonló a helyzet. A szocializmus a többség szellemi színvonalát kívánja emelni, és ehhez állami anyagi támogatást és állami irányítást rendel hozzá. A kapitalizmus az elitnek minőségi oktatást teremt, a többséget tudatlan, alacsonyán képzett tömeggé deformálja.

A szocializmus ezt a rendszert úgy biztosította, hogy a körzeti orvosi ellátástól kezdve a csúcskórházakig minden állami volt. A magánellátás jelen volt egyes területeken, de nem volt meghatározó. A rendszert az állam finanszírozta.

Hasonló helyzet volt az oktatás terén. Az oktatás állami feladat volt, állami pénzen, a társadalom szolgálatában.

A tőkés rendszerváltás szétzúzta a korábbi rendszereket. Azonnal utat nyitott a ma-

gántőke előtt. Az Orbán-kormány nem privatizálta a kórházakat, de azzal, hogy nem költ eleget az állami egészségügyre, piacot teremt a magánszolgáltatásoknak, és ez a folyamat a covid után felgyorsult.

A közoktatás továbbra is állami kézben van. A magántőke érdeklődése itt korlátozott, hiszen itt nem igazán van profit. A tőke számára a felsőoktatás és részben a szakmai oktatás az érdekes. A felsőoktatás profitot termel, és itt alakul ki az elit új nemzedéke is. A szakmai képzés fejlesztése alapvető érdekük az ide települő nyugati cégeknek.

A rendszerváltás a szocializmus elosztási rendszerét is szétzúzta. A szocializmusban is voltak különbségek a legalacsonyabb és legmagasabb jövedelmek között, de ez legfeljebb öt-hatszoros különbséget jelentett.

A rendszerváltás nyomán felbomlott a korábbi elosztási rendszer. Óriási különbségek alakultak ki a nagy és kis jövedelmek között, az egyes ágazatok között.

Megindult az eláramlás a jobb fizetések felé. Az egészségügyben orvosok és ápolók előtt is megnyílt a nyugat-európai munkavállalás lehetősége. Az oktatás terén ez mindenképp előtérbe került a pályaelhagyásban jelent meg. Minek tanárnak maradni, amikor egy multi banknál többet lehet keresni.

Végezetül essék szó a hadseregről, amely az Orbán-kormány államkapitalista politikájában fontos szerepet kapott.

A honvédelem átszervezése a tőkés rendszerváltás első feladatai közé tartozott. A szocializmus hadserege, a Néphadsereg a tőkés nyugattal szemben volt hivatott védeni a szocialista Magyarországot. A Néphadsereg 1989-90-ben ugyan semmilyen módon nem védte meg a szocializmust, de a hazai új elit és a NATO is abban volt érdekelt, hogy ezt a hadsereget felszámolják. Ez néhány év alatt meg is történt. A szocializmushoz hű tisztikart leváltották, a tőkés rendhez hű tiszteket kényszerítették ki helyükre. A szocializmus lényeges elemét, a kötelező katonai szolgálatot megszüntették, önkéntes hadsereget szerveztek. A korábbi 130 ezerről 25 ezer körüli szintre csökkentették a létszámot, és – különösen a liberális kormányzás idején – felszámoltak egyes fegyvernemeket, a tüzérséget, a harckocsizókat, a műszaki erők zömét, a polgári védelmet. Ezzel párhuzamosan szétverték a hadiipari üzemeket, és a hadsereg ellátását importból oldották meg.

A tőkés rendszerváltás tehát felszámolta a szocializmus rendszereit. Az elit politikailag nagyon elégedett volt, végül is legyőzték a szocializmust. A problémák azonban jöttek. 2010-ben az ajkai vörösiszap katasztrófa, a 2013-as óriási hóvihár során nyilvánvalóvá vált,

hogy nincsenek műszaki alakulatok speciális eszközökkel, nincs elég katona sem, nincsenek mozgósítható járművek. A magyar elit a magyar katonákat „békefenntartó” feladatokra képezte ki, a hazai feladatokról megfeledkeztek.

Az ukrajnai háború is megmutatta, hogy a rendszerváltás után kiépült rendszerekkel nem lehet Magyarországot megvédeni. A hadsereg ellátása nem függhet az importtól, tehát újra el kell indítani a hadiipari termelést a katona ruhájától kezdve a fegyverekig. A covid tapasztalatai alapján megindult tartalékkészletek feltöltése.

A kormány nem meri rászanni magát a kötelező katonai szolgálat bevezetésére, ehelyett az önkéntes tartalékos rendszerrel próbálkozik. Továbbra sincs összeírás, sorozás, így nem lehet tudni, hogy háború esetén elvben kiket és hogyan lehetne mozgósítani. Az orosz hadsereg ukrajnai tapasztalatai is megmutatták, hogy a folyamatos utánpótlás létfontosságú. Oroszországban van kötelező katonai szolgálat, de a tartalékosok állapotát nem ellenőrizték. A mozgósítás során derült ki, hogy sok tartalékos már nem alkalmas szolgálatra.

Nagytőkések a kormányban

Az orbáni politika a gazdaság terén néha eljut ahhoz a határhoz, amelyen túl már a szocializmus van. De ezt a határt soha sem lépi át.

Ad az embereknek, de nem annyit, amennyit kellene, hanem amennyit a tőke még elvisel. Kivet különleges adókat egyes nagy cégekre, de nem adóztatja meg a milliárdosokat. Csatában áll az EU-val, de ragaszkodik az EU-tagsághoz.

A tőkésállam mindent megtesz azért, hogy politikai és jogi eszközökkel akadályozza a tőke ellen fellépő erők szervezkedését. A jelenlegi sztrájkotörvény sok területen lehetetlenné teszi a sztrájkot. A választási törvényt többször is kifejezetten a tőkeellenes erők rovasára változtatták meg.

A nagytőke érdekei már nem csak közvetve, hanem közvetlenül is érvényesülnek. A 2022 májusában létrejött Orbán-kormányban számos olyan miniszter van, aki maga is nagytőkés, vagy kapcsolódik a nagytőkéhez.

Nincs olyan, hogy szocializmus-kapitalizmus-koktél

A rendszerváltáskor sokan hitték, hogy össze lehet kötni a két rendszer pozitív elemeit. Vigyük magunkkal a szocializmusból a teljes foglalkoztatást, az ingyenes oktatást és egészségügyet, a társadalmi szolidaritást, a biztonságot és tegyük hozzá a kapitalizmus hatékonyságát, versenyszellemét, a fogyasztói társa-

dalom jólétét, és minden rendben lesz! Ma már tudjuk, legalábbis sokan tudjuk, hogy ez nem lehetséges.

A szocializmus és a kapitalizmus is egy rendszer. Mindkettőnek megvannak a saját, csak rá jellemző elvei és az ezekre épülő alrendszerek.

A szocializmus közösségi társadalom. Alapelve a szolidaritás. Célja, hogy az adott gazdasági lehetőségek mellett a társadalom minden tagja számára tisztességes megélhetést, biztonságot adjon. A termelőeszközök, a gyár, a föld, a bank közösségi tulajdonban van. A megtermelt javakból mindenki a munkája alapján részesül.

A kapitalizmus lényege a tőke. A kapitalizmus az egyén társadalma, az egyén gazdagodása a cél. A szolidaritás helyébe a gyilkos verseny lép. A gyár, a föld, a bank nem az egész társadalomé, hanem egyes személyek vagy csoportok magántulajdona. Az emberek nem csak a munkájuk alapján részesülnek a javakból, hanem a tulajdonuk, a tőkéjük alapján is.

A tőkés rendszer államkapitalista formája nem változtatja meg a kapitalizmus törvényeit, nem változtatja meg a tőkés magántulajdont, nem váltja le a kapitalizmust és nem teremt szocializmust.

Az államkapitalizmus nem a népet védi a tőkével szemben, hanem a tőkét védi a tömegekkel szemben. Ugyanakkor bizonyos mértékig védi a nemzeti erőforrásokat, a nemzeti gazdaságot a külföldi tőke agressziójával szemben.

Az államkapitalizmus ugyanakkor nem képes kezelni a mai kor új kihívásait. Nem lépi túl a kapitalizmus kereteit, így előbb-utóbb feléli tartalékait.

Ebben a helyzetben felértékelődnek azok a módszerek, amelyeket a szocialista rendszer korábban használt. Az elmúlt események azt is világossá tették, hogy a ma is létező szocialista országok, elsősorban Kína megoldásai hatékonyabbak.

Az államkapitalizmus nem teremt szocializmust, de rámutat arra, hogy a jövőbe egy biztos út vezet, a szocializmus megteremtése.

Hogy lehet megmenteni az európai kapitalizmust?

Thibaud Gibelin „Orbán Viktor győzelemre játszik” című könyvéről

Bizonyára észrevették, hogy vannak államilag dotált könyvek. Olyan művek, amelyeket aligha kapkodnak szét a könyvesboltokban, de üzenetértékük van. Kifejezik a szerzők és a mai konzervatív elit közötti eszmei kapcsolatot, és bizonyos intellektuális támogatást adnak a mostani kurzusnak.

Az „Orbán Viktor győzelemre játszik” című most megjelent könyv pontosan ilyen. Thibaud Gibelin francia történész, újságíró, aki megérezte a magyar politika bemutatásában rejlő üzleti siker lehetőségét. Francia értelmiségiként pontosan tudta, hogy Kelet-Európa a legtöbb nyugati számára még ma is egzotikus világ. S ebből a relatíve ismeretlen világból berobban valaki az európai nagypolitikába. Orbán Viktort lehet kedvelni, lehet gyűlölni, mondja a szerző, de vitathatatlan, hogy valamit újat ad a kifulladás, sőt elhalál Európában. Vagyis, a könyv eladható.

A szerző nyilvánvalóan szimpatizál a magyar miniszterelnökkel. Orbán politikáját így összegezi: „az európai nemzetek következetes védelme a számukra idegen dolgokkal szemben Európa szuverenitásának megvédéséhez vezet.”

A könyvet nem azért ajánljuk a tisztelt olvasó figyelmébe, mert egyfajta kiállást jelent a magyar miniszterelnök és a magyar politika mellett. Ez a szempont nyilván az MCC Press kiadót vezérelte, amely a könyvet nálunk megjelentette.

Azért ajánljuk elolvasni a könyvet, mert egy francia, egy nyugat-európai szemével láthatjuk meg a saját valóságunkat. Jobban megérthetjük az EU és Magyarország közötti konfliktus lényegét.

A szerző pontosan vázolja a helyzetet: „Az Európai Unió két alapelve épül: a demokráciára és a liberalizmusra. Ez a két elv ma eltér egymástól, és az Európai Unió egyik fele háborúban áll a másikkal.” A szerző a nemzeteknek drukkol: „Európa – ma sokkal inkább, mint valaha – a nemzetei révén létezik.” Az EU vezetői véleménye szerint eltértek az alapítók elveitől és az EU-t liberális szervezetté változtatták.

Thibaud Gibelin megkísérli beleélni magát a kelet-európai nemzetek helyzetébe. A nyugat hibát követ el, amikor a keleti térséget gyarmatának tekinti. Ma a kelet-európai népek „türelmesen viselik az alsóbbrendű helyzetet”, vagyis azt, hogy a keleti országok lakosai mai is kevesebbet keresnek, és rosszabbul élnek, mint a nyugatiak.

A szerző felvázolja azokat a történelmi összefüggéseket, amelyeket nyugaton ma sem értenek sokan. Franciaország Európa nyugati szélén mindig saját törvényei szerint élt, nem kellett alkalmazkodni senkihez. Magyarország és a térség más országai folyamatosan a kelet-nyugati konfrontáció részesei voltak, és folyamatosan választásra kényszerültek.

Ez a helyzet idézi elő a máig ható dilemmát. Együtt menni Oroszországgal vagy ellene? A könyv térképen is ábrázolja, hogy a napóleoni háborúk után, 1815-ben létrejött a Szent Szövetség Poroszország, Ausztria és Oroszország részvételével. Ez a rendszer határozta meg Európa életét 1848-ig. Ma nyilván más alapon lehet megegyezni Oroszországgal, de ha békét akarunk, nincs más út, csak a megegyezés és az együttműködés.

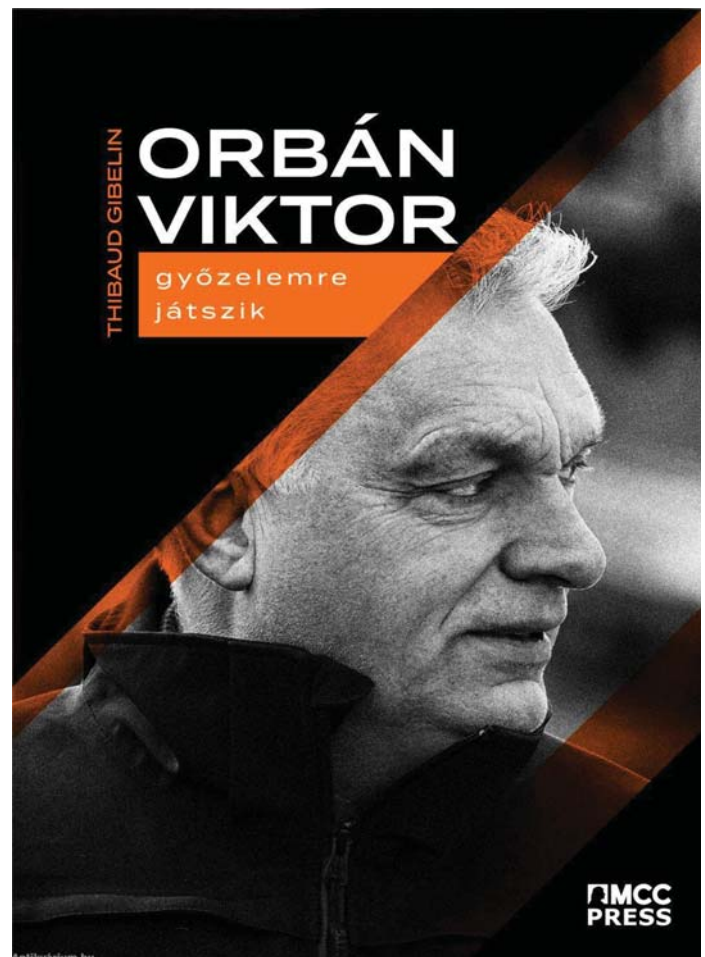
A szerző határozottan támadja a liberalizmust, sőt a fő veszélynek tartja egész Európa szempontjából. „Ha a nyugati peresztrojka nem jön el, az azért van, mert a liberalizmus továbbra is terjeszkedik.”

A szerző kitér a szocializmusra is. „A marxizmus történelmi választ adott a liberális állam működési zavaraira, de nem tudta orvosolni őket” – véli az író. Így folytatja: „A kommunizmus a termelési viszonyokat igyekszik módosítani annak érdekében, hogy a piaccal szemben elérje az egyének egyenlőségét.”

Ezzel még nagyjából egyet is lehet érteni, de a folytatással már nem. A szerző úgy gondolja, hogy a marxizmus a liberalizmushoz hasonlóan megveti a „társadalmi rendszer anyagi és szellemi gyökereit.” Szerinte a „liberalizmust és a szocializmust egyazon civilizációs kimerültség jellemzi.”

Ez természetesen nem igaz. Nem volt igaz a korábbi európai szocialista rendszerekre sem, és semmiképpen sem igaz a szocializmus mai modelljeire. „Civilizációs kimerültséggel” vádolni a kínai sajátosságú szocializmust, nos, ez enyhén szólva rövidlátóság.

De a szerzőt is értjük. Ő nem marxista, nem a szocializmus híve. Orbán Viktorhoz hasonlóan ő sem akar szocializmust. Ő is úgy gondolja, hogy a kapitalizmust, az európai kapitalizmust a nemzetek erősítésével, a nemzeti sajátosságok figyelembevételével lehet megmenteni. Ő sem akarja elhagyni Európát, hisz az EU megreformálhatóságában, de realista módon szemléli az európai realitásokat.

A Nobel-család és Oroszország

Nem engedik be az orosz és a belarusz nagykövetet a Nobel-díj átadására

Szerző: Igor Malcev, orosz író, publicista

A Nobel Alapítvány úgy döntött, hogy az idei Nobel-díj átadási ünnepségre nem hívják meg Oroszország és Belarusz nagykövetét. Mit lehet erre mondani? Sajnáljuk.

Nem azért sajnálkozunk, mert nem engedik oda az oroszokat és a belaruszokat. Azért sóhajtunk mélyen, mert a szellemileg visszamaradottak nemzedékei vesznek körbe bennünket, akik nem ismerik a történelmet. Persze az is igaz, hogy erre a célra kiképzett szakemberek tömegei dolgoztak és dolgoznak azon, hogy a ma élők emlékezetéből kitöröljenek mindent, kivéve azt, ami az ő politikai érdekeiknek megfelel.

Nem engedik be az ünnepségre az orosz és a belarusz nagykövetet, mert most lelkesen igyekeznek törölni mindent, ami orosz. De ha megmondanánk nekik, hogy a Nobel-testvérek valójában neves orosz ipari vállalkozók voltak, aligha hinnék el, mivel ez nem férne bele szűk politikai felfogásukba. Hasonlóan ahhoz, hogy a zöldek sohasem fogják elhinni, hogy szélenergiából nem lehet egy kohászati üzemet energiaszükségletét ellátni. Az ő fejükben a politikai érdek eltörli a tudomány tényeit.

De nézzük a tényeket! Alfred Nobel apja, Immanuel Nobel 1837-ben Szentpétervárra költözött és gépipari megmunkáló gépek és robbanó anyagok gyártásában vezető pozíciót szerzett. Alfred Nobel az iskolai elvégzése után visszatért az orosz fővárosba, átvette a családi vállalkozást. Az orosz cár megrendelésére az orosz hadsereg lőszerellátását vállalták.

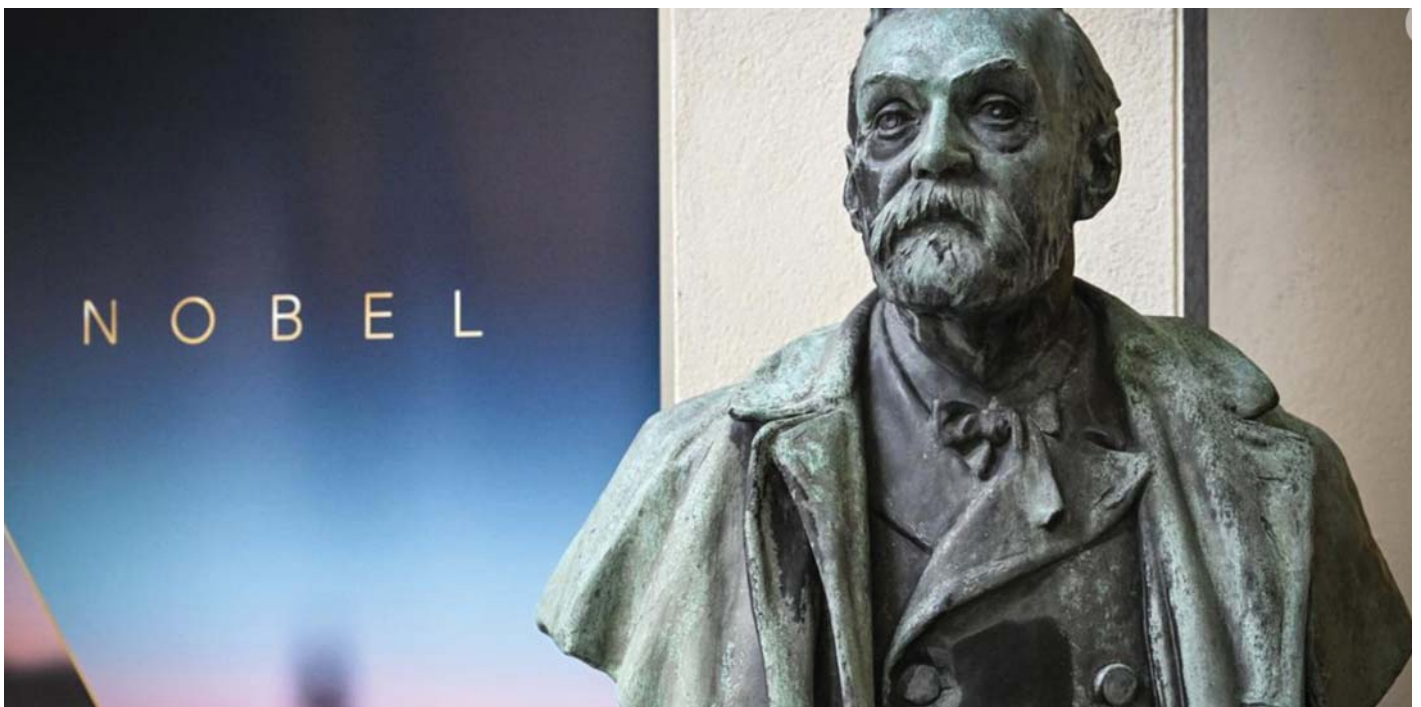
A krími háború 1853-56 között elősegítette az üzlet virágzását. Az üzletet hamarosan az egyik testvér, Ludvig Nobel vette át. A sírja egyébként Szentpéterváron a szmolenszki lutheránus temetőben van.

Az egykori Nobel-üzemek utódai ma is megtalálhatóak Szentpéterváron. A mai „Ruszkij Dízel” Nobel korában tűzérési lövegeket, lövedékeket, aknákat gyártott. Ezeket a krími háborúban is használták.

Nobel-díj – Szentpétervár – orosz hadsereg – Krím – ez olyan logikai láncolat, amelytől egy európai liberális agya szétrobbanhat, akár egy csepp tiszta nikotintól. De nem csak az európai liberálisokról van szó. Orosz értelmiségiek is mindent megtettek azért, hogy az ilyen tényeket kiirtsák az emberek emlékezetéből. Az a pénz, amelyből manapság a Nobel-díjakat fizetik, jelentős mértékben éppen a szentpétervári üzemek és a bakui olajmezők jövedelméből származik. Úgyhogy a Nobel-család aligha rekesztené ki egy ilyen ünnepségről éppen az oroszokat.

A Nobel Bizottság tagjai busás fizetést kapnak a Nobel Alapítványtól, vagyis ők is az egykori orosz és krími pénzekből részesülnek. De ők másként látják a világot. A valósággal való szembesítés összetörné az ő elméletüket.

De van itt más is. Mostanában azzal fenyegetik Oroszország vezetőit, hogy a hágai nemzetközi bíróság elé fogják őket állítani. Nevetséges! Nevetséges azért is, mert Hágát éppen az oroszok találták ki. 1898-ban II. Miklós cár felhívta a világ országait, hogy tárgyaljanak az általános és teljes leszerelésről. Ervként elhangzott, hogy a fegyverkezési verseny tönkreteszi a nemzetközi kereskedelmet és a pénzügyi rendszereket. II. Miklós azt javasolta, hogy az első tárgyalásokra Hágában kerüljön sor. Az akkori nagyhatalmak, Nagy-Britannia és Németország elutasították a javaslatot a leszerelésre, de hajlandóak voltak megegyezni a hadviselés szabályairól. Megállapodtak a polgári lakosság védelméről, a mérges gázok betiltásáról. A legfontosabb azonban a Nemzetközi Döntő Bíróság felállítása volt.

Szocialista fővárosok

A szocializmus meghalt. Nincsenek szocialista országok. Ezt halljuk minden nap. De nagyon is vannak! A Kínai Népköztársaság, a Vietnami Szocialista Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Kubai Köztársaság szocialista országok. Szocialista országok szocialista fővárosokkal.

PHENJAN FŐUTCÁJA ÉJSZAKA
(KOREAI NDK)

PEKING – SPORT MINDEN NAP!
(KÍNA)

HAVANNA – GYORSAN VÁLTOZÓ VÁROS
(KUBA)

HANOI – EGYÜTT A MÚLT ÉS A JÖVŐ
(VIETNAM)

VIENTIANE – A NAGY LEHETŐSÉGEK ORSZÁGA
(LAOSZ)

